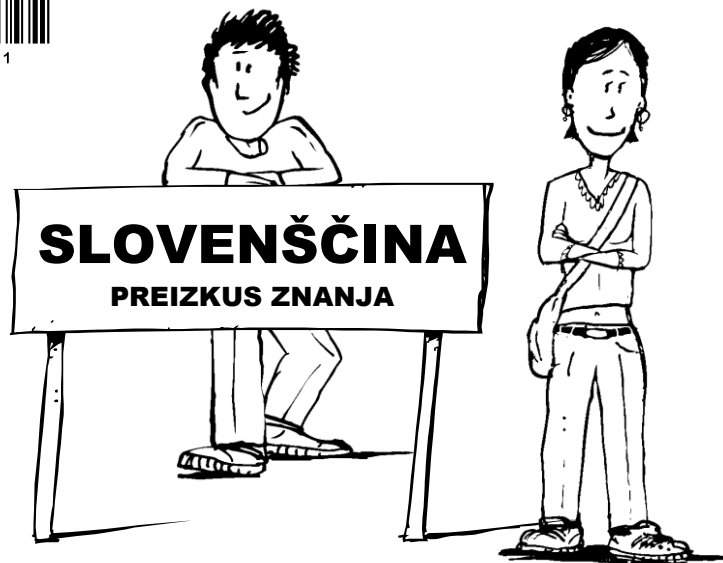

Šifra učenca:

Državni izpitni center

**9.
razred**

Sreda, 4. maj 2022 / 60 minut

*Dovoljeni pripomočki:
učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.*

**NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu**

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo z izhodiščnimi besedili. Nato natančno preberi navodilo posamezne naloge in jo reši.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Pri nalogah, pri katerih je treba obkrožiti črko pred pravilnim odgovorom, obkroži samo eno črko, razen če v navodilu ni določeno drugače.

Piši čitljivo in s pisanimi ali z malimi tiskanimi črkami, skladno s pravopisnimi pravili.

Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo. K nerešeni nalogi se vrni pozneje.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 3 prazne.

N 2 2 1 1 0 1 3 1 0 3

PRILOGA

I. DEL

Cvetka Bevc

ŠKAMPI V GLAVI

3. poglavje: LARA

Vstajam počasi, lenobno, kot da se mi sanja, pa ne zato, ker bi še vedno na pol spala, budna sem, še kako budna, moja počasnost ne uide njeni razdražljivosti: »Dajmo, hitreje,« pravi. Stopim pred tablo z rokami v žepih. Naj se razkuri do kraja, mogoče bom slišala pridigo o svojem nemogočem obnašanju in jo bom tako še poceni odnesla. A ona s čisto ignoranco preskoči moj uporniški izpad in mirno reče: »Za svoj nastop potrebuješ tudi zvezek z domačo nalogo.«

»Zvezek sem pozabila doma. Nalogo sem naredila. Lahko jo napišem na tablo, če mi ne verjamete. Če seveda spet želite preizkušati moje zmogljivosti.«

Z nožem bi lahko rezal tišino, ki je nastala v razredu. Kot skozi meglo vidim Tiso, ki si je od groze usta pokrila z roko, zaslišim Pigsovo hehetanje, on ima rad take štose, če bi stal na mojem mestu, bi izvalil še kaj hujšega, jaz sem vendar ostala v mejah vljudnosti. Vsaj meni se tako zdi.

Matkarca seveda ne deli z mano tega mnenja, na obrazu divje spreminja barve, našene me v klop z besedami, da mi za nenapisano nalogo pripada šut, pa naj bo ob vseh mojih peticah to videti še tako čudno.

Pigs se še vedno pobebavljeno heheta, ko se treščim za njegov hrbet, Tisa mi prijateljsko stisne roko, Damir me iz zadnje klopi boža s pogledom in od Gaje od klopi do klopi že potuje listek s kakšnimi spodbudnimi besedami. Ali napotkom v stilu, naj nikar ne izzivam preveč, ker je matkarca ena maščevalna podgana, ki mi lahko do konca šolskega leta pošteno zagreni življenje. *Hvala, Gaja, to mi je popolnoma jasno.* Ampak tudi jaz lahko njej pošteno zagrenim življenje. Pa bova videli, kdo bo koga.

A za danes se je ona napila krvi nedolžnih prvčkarjev. Z enim šutom si je potešila žejo, pozabila je na naloge, začenja razlagati novo snov, divje čečka po tabli in zraven govori kot pokvarjena plošča, kajti zapisano nenehno ponavlja, kot da bi nam hotela te številke vbiti v glavo, da bi jih pogoltnili vase brez razmisleka o tem, kaj pravzaprav pomenijo. Saj – tu je jabolko najinega spora. Jaz želim stvari razumeti. Pa vseeno, če gre za Pitagorov izrek ali stavek iz Antigone, da je zato na svetu, da ljubi in ne sovraži. Zato sprašujem, vrtam v prfokse, sedim v knjižnici, nosim domov knjige ali čepim za računalnikom. Ne, nedelavnosti mi nihče ne more očitati. Kakšno predrzno vprašanje preveč – že mogoče. In prav zato me jezi, da sem zamočila z nalogo.

»Dobrodošla med normalnimi,« mi reče v odmoru Pigs, ki mu je pisanje nalog hujše od dneva brez vsaj petih obrokov hrane.

»Kaj se dogaja s tabo, stara?« me vpraša Gaja in že začenja štrikati o tem, da se take stvari dogajajo, ker so pritiski šole prehudi. Nič čudnega, da se potem odkači še najboljšim.

OBRNI LIST.

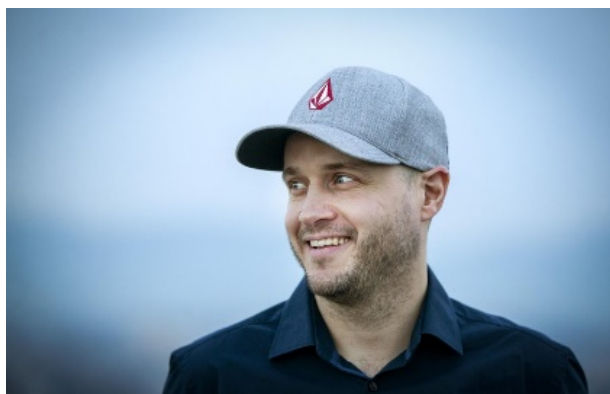
N 2 2 1 1 0 1 3 1 0 5

II. DEL

LETO ŽIVLJENJA

Besedilo: Jure Kreft

Leto življenja je film o fantu iz bogate družine z imenom Daryn (Jaden Smith), ki zvesto sledi načrtu svojega očeta, dokler ne sreča simpatične Isabelle (Cara Delevigne). Čustvena romanca postane resnično ganljiva, ko Daryn izve, da njegova izbranka boleha za smrtonosno boleznijo. Bralci Pila imamo tokrat velik privilegij: film je režiral slovenski režiser Mitja Okorn, ki ga poznamo po filmih *Pisma sv. Nikolaju* in *Planet samskih*, in vprašali smo ga vse tisto, kar nas najbolj zanima.

Začniva pri tvojih osnovnošolskih letih. Kakšen najstnik si bil?

Moji učitelji bi rekli, da sem bil problematičen, ker pač nisem znal biti pri miru in sem veliko nagajal, predvsem sošolkam, v katere sem bil zaljubljen. Ampak na drugi strani sem pa tudi ves čas nekaj ustvarjal. Spomnim se, da sem med drugim naredil tudi svojo revijo in v njej podajal nasvete in novičke iz sveta računalništva. Nekateri moji sošolci so mi bili nevoščljivi. Seveda me je to prizadelo, ampak pravijo, da kar te ne uniči, te naredi močnejšega. Če so naše sanje dovolj močne, nas ne bo nič ustavilo. Tudi žleht sošolci ne.

Kako si se pa srečal z ustvarjanjem filmov?

V osnovni šoli sem zelo rad poslušal glasbo, želel sem postati kitarist. V srednji šoli pa sem imel sošolca Klemna Bučana. On je skejtal in kmalu sem skejtal tudi jaz. Nekega dne sem rekel, poglejmo, kako skejtamo. Od očeta sem si sposodil staro kamero in posnel par skejterskih trikov. Potem ko sem prišel domov in zmontiral, kar smo posneli (skupaj s svojo drugo strastjo, glasbo), je moja mladost dobila smisel. Točno sem vedel, kaj želim: režirati, snemati, montirati. Združevati sliko in zvok in tako pripovedovati zgodbe, ki me zanimajo. Danes vidim to kot najpomembnejši trenutek v svojem življenju. Od takrat vsak dan delam samo to: sledim svojim sanjam in ustvarjam filme.

Vir slike: www.slovenskenovice.si. Pridobljeno: 14. 10. 2021.

OBRNI LIST.

Tudi veliko naših bralcev piše, snema, ustvarja. Kaj je tvoj nasvet za mlade umetnike?

Če mladi še ne vedo, kaj bi radi počeli v življenju, naj čim več eksperimentirajo. Jaz sem poskusil milijon stvari, preden sem dojel, kaj hočem v življenju. Kdor pa je že našel, kar ga veseli, naj vztraja in naj se ne ozira na kritike staršev ali učiteljev. In ne bojte se delati napak! V življenju sem se veliko več naučil iz napak kot pa takrat, ko je šlo vse kot po maslu. Še več, ko ste mladi, vam nihče ne bo zameril, če naredite kakšno napako. Delajte, kar vam je všeč, in se imejte pri tem lepo. Vsekakor pa je pomembno tudi znanje oziroma splošna razgledanost, zato vedno pravim, da je treba v šoli poslušati. Zveni butasto, ampak kot režiser sem se pogosto tolkel po glavi, zakaj nisem poslušal v šoli, zdaj bi pa to znanje potreboval. Filmskemu ustvarjalcu ne pride prav le filmsko znanje, potrebuje širino, zato je smiselno, da posluša tudi npr. pri biologiji. Hitro se namreč zgodi, da si, ko pišeš zgodbo, želiš, da bi ravno o tem področju življenja vedel več.

Leto življenja je zgodba najstnikov. Kako ti je kot odraslemu človeku ustvarjati film o najstnikih in za najstnike?

Seveda me je bilo strah, kako jaz, ki sem star 36 let, razujem mlade ljudi, ampak mladi ne gledajo nase kot na »mlade«, pač pa se vidijo kot »odrasle«, kar v nekem smislu tudi so. Najstniki so veliko bolj pametni, kot si mislimo, in štekajo veliko več, kot bi jim kdo pripisal. Zato se na koncu nisem kaj prida ukvarjal z življenjem najstnikov in sem se raje skoncentriral na zgodbo ter na ljubezen med Darynom in Isabelle. Hvala bogu so mladi film totalno »poštekali« in vzeli za svojega.

Kako si se kot režiser iz Slovenije počutil med hollywoodskimi zvezdami?

Ko sem bil mlad, so bile moje sanje, da bom nekoč s svetovnimi zvezdami snemal film v Hollywoodu. Ampak to so bile tiste vrste sanj, za katere rečeš, da ni šans, da se ti uresničijo. Po 20 letih pa sem se s slavnimi ljudmi znašel v isti sobi. In samo predstavlja si lahko, kako sem se počutil. Kot otrok. V meni je bila eksplozija občutkov! Imel sem tremo, glas se mi je tresel, ampak istočasno sem se moral pretvarjati, da je zame navaden terek.

Se ti zdi, da so ljudje v Hollywoodu srečni?

Isto je kot povsod drugod. So ljudje, ki so srečni, pa tudi taki, ki niso. Pot ustvarjalca vsekakor ni lahka. Pomembno je, da si priznaš, da se včasih slabo počutiš in da bo prišel trenutek, ko ti bo bolje. Vse v življenju se zgodi z razlogom in vse je lahko za nekaj dobro. Tako poskušam najti smisel v vsaki slabi stvari, ki se mi je zgodila. Vedno si rečem, da se je to moralo zgoditi, ker me za ovinkom čaka nekaj boljšega. In tako je dejansko vedno bilo – za ovinkom me je čakala lepša in boljša priložnost.

I. DEL

Naloge iz I. dela se navezujejo na besedilo Cvetke Bevc *Škampi v glavi*.
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Po čem veš, da je izhodiščno besedilo namenjeno mladim? Utemelji z dvema značilnostma.

(1 točka)

2. Določi kraj in čas dogajanja v izhodiščnem besedilu.

Kraj dogajanja: _____

Čas dogajanja: _____

(1 točka)

3. Določi vrsto pripovedovalca v odlomku. Obkroži odgovor in ga utemelji.

A Vsevedni pripovedovalec.

B Prvoosebni pripovedovalec.

Utemeljitev: _____

(1 točka)

8. Preberi poved.

*Kot skozi meglo vidim Tiso, ki si je od groze usta pokrila z roko, zaslišim Pigo
hehetanje, on ima rad take štose, če bi stal na mojem mestu, bi izvalil še kaj hujšega,
jaz sem vendar ostala v mejah vljudnosti.*

Kaj pomeni podčrtani del? Obkroži.

- A Pigs bi rad bil šaljivec z zanimivimi idejami.
- B Pigs bi rad bil podoben Lari.
- C Pigs bi bil nesramnejši kot Lara.
- Č Pigs bi rad pripovedoval o dogodku.

(1 točka)

9. Preberi poved.

A za danes se je ona napila krvi nedolžnih prvčkarjev.

S svojimi besedami pojasni Larino misel o učiteljici matematike.

(1 točka)

10. Predstavi učiteljico matematike. Navedi dve njeni lastnosti in ju utemelji z njenim ravnanjem v odlomku. Odgovori v obliki povedi.

(3 točke)

N 2 2 1 1 0 1 3 1 1 1

II. DEL

Naloge iz II. dela se navezujejo na izhodiščno besedilo Jureta Krefta *Leto življenja*.
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Kdo v izhodiščnem besedilu sprašuje in kdo odgovarja?

Sprašuje: _____

Odgovarja: _____

(1 točka)

2. Katere vrste je izhodiščno besedilo? Obkroži.

A Praktičnosporazumevalno.

B Uradovalno.

C Strokovno.

Č Publicistično.

(1 točka)

3. Preberi poved.

Bralci Pila imamo tokrat velik privilegij: film je režiral slovenski režiser Mitja Okorn, ki ga poznamo po filmih Pisma sv. Nikolaju in Planet samskih, in vprašali smo ga vse tisto, kar nas najbolj zanima.

Zakaj je avtor uporabil prvo osebo množine?

(1 točka)

OBRNI LIST.

N 2 2 1 1 0 1 3 1 1 3

8. Zakaj Mitji Okornu ni bilo težko posneti filma o najstnikih? Upoštevaj četrti odgovor (*Seveda me je bilo ...*).

(1 točka)

9. Sošolca bosta šla v kino. Eden predlaga, da bi si ogledala film *Leto življenja*, drugi se s tem predlogom ne strinja. Izberi si enega izmed njiju in v njegovem imenu navedi tri razloge, zakaj bi si ogledal film oziroma zakaj ne. Upoštevaj podatke iz izhodiščnega besedila. Odgovori v obliki povedi.

(2 točki)

N 2 2 1 1 0 1 3 1 1 5

13. Preberi poved.

Danes vidim to kot najpomembnejši trenutek v svojem življenju.

Podčrtanim besedam določi besedno vrsto tako, da na vsako črtico napišeš ustrezno številko.

_____ Danes	1	zaimek
_____ kot	2	prislov
_____ v	3	predlog
_____ svojem	4	veznik
	5	medmet

(2 točki)

14. Besede v oklepaju vstavi v pravilni obliki.

Slovenci poznamo ustvarjalca _____ (Mitja Okorn) najbolj po filmu *Pisma sv. Nikolaju*. Njegov zadnji film *Leto življenja* prikazuje zgodbo o _____ (priden) fantu iz bogate družine, ki se zaljubi v _____ (bolan) dekle.

(2 točki)

15. Preberi poved.

Potem ko sem prišel domov, sem zmontiral posnetke skejterskih trikov.

15. a) Vprašaj se po označenem delu povedi.

_____ ?

(1 točka)

15. b) Poved strni v enostavčno.

(2 točki)

N 2 2 1 1 0 1 3 1 1 7

19. Zamisli si, da si Saša Novak, član/-ica filmskega krožka. Ob koncu leta bi na šoli radi organizirali ogled filma *Leto življenja* in pogovor z Mitjo Okornom. Po e-pošti mu napiši prošnjo, da bi prišel na vašo šolo. Upoštevaj izhodiščno besedilo in navedi en razlog, zakaj bi ga želeli gostiti. Potrebne manjkajoče podatke si izmisli.

A	B	C
1	3	2

Od:	sasa.novak@os2.com
Za:	mitja.okorn@podjetje.com
Zadeva:	

Skupno število točk: 55

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Prazna stran

